

Uitgangspunten bij samenwerking

CJG Rijnmond biedt preventieve jeugdgezondheidszorg en maakt zich sterk om een integraal zorgaanbod in de wijken te kunnen aanbieden voor alle leeftijden. Om dit doel te kunnen realiseren, werkt CJG Rijnmond samen met professionals in de jeugdketen.

Om goed te kunnen samenwerken is het volgens CJG Rijnmond belangrijk om vooraf goede afspraken met elkaar te maken. Op basis van wederzijds vertrouwen, met het oog op gezamenlijke verwachtingen, rechten en verplichtingen en binnen het geldende juridisch kader.

I. Samenwerking

CJG Rijnmond gelooft dat door het doorlopen van volgende vijf stappen de basis voor een succesvolle samenwerking kan worden gelegd:

1. Leg de basis

Samenwerken kan alleen op basis van vertrouwen. De basis voor een samenwerkingsrelatie is daarom gelegen in het creëren van een veilige omgeving waarin partijen hun eigen ambities, specifieke doelen en zorgen kunnen delen.

2. Creëer een gezamenlijke visie op de samenwerking

Om de samenwerking succesvol te laten zijn, is het van belang dat alle partijen hun eigen visie op de samenwerking en de daarmee te bereiken doelen uitspreken. Partijen creëren vervolgens een gezamenlijke visie op de samenwerking, die recht doet aan de eigen visies en doelen van partijen. Partijen leggen de visie en de gewenste uitkomsten met bijbehorende korte- en lange(re) termijn doelstellingen vervolgens vast.

3. Stel gezamenlijke uitgangspunten en principes vast

In het kader van het realiseren van de gewenste uitkomsten en bijbehorende doelstellingen, is het belangrijk om te werken met gezamenlijk vastgestelde uitgangspunten en principes die als leidraad voor het handelen van partijen gelden. Hierbij valt te denken aan principes als wederkerigheid, autonomie van partijen, eerlijkheid, loyaliteit, gelijkwaardigheid en integriteit. In de samenwerkingsafspraken dienen deze uitgangspunten en principes toegelicht te worden.

4. Stem verwachtingen af en verdeel verantwoordelijkheden

Als de basis voor samenwerking is gelegd, is het belangrijk afspraken te maken over de verwachtingen, rechten en verplichtingen van partijen. Bij het maken van deze afspraken wordt steeds rekening gehouden met de gezamenlijk vastgestelde uitgangspunten en principes. De afspraken worden vastgelegd in samenwerkingsafspraken. Voorzien de samenwerkingsafspraken in een bepaalde situatie niet, dan kan altijd met inachtneming van de gezamenlijke uitgangspunten en principes worden gehandeld.

5. Blijf samenwerken

Om succesvol te blijven samenwerken, is het belangrijk afspraken te maken over de wijze waarop de samenwerking wordt geëvalueerd en, indien nodig, bijgestuurd. Tijdens de afgesproken evaluatiemomenten wordt de vooruitgang in het kader van het realiseren van de gezamenlijk visie en doelstelling besproken. De evaluatie kan zowel op bestuurlijk niveau als op uitvoerend niveau plaatsvinden en vindt idealiter op beide niveaus plaats.

II. Juridisch kader

De professionals van CJG Rijnmond moeten zich bij het samenwerken houden aan de voor hen geldende wet- en regelgeving. In het bijzonder moeten de professionals van CJG Rijnmond zich houden aan de Wet op de Geneeskundige Behandelovereenkomst (afgekort: "WGBO"), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (afgekort: "AVG") en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (afgekort: "UAVG"). De WGBO en (U)AVG bevatten regels over het omgaan met (medische) gegevens.

1. WGBO

CJG Rijnmond heeft met haar klanten een geneeskundige behandelingsovereenkomst gesloten. In de WGBO, die van toepassing is op geneeskundige behandelingsovereenkomsten, zijn de rechten en verplichtingen van de klant, de professional en CJG Rijnmond vastgelegd.

Voor de professional van CJG Rijnmond geldt op basis van de WGBO een beroepsgeheim. Dit betekent dat informatie uit het medisch dossier in principe alleen met toestemming gedeeld mag worden met derden. Derden zijn personen die niet betrokken zijn bij de uitvoering van de geneeskundige behandelingsovereenkomst. De toestemming moet soms worden gegeven door de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de klant, soms door de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de klant en de klant zelf, en soms door alleen de klant. Dit is afhankelijk van de leeftijd van de klant. Alleen in noodsituaties en onder strikte voorwaarden kunnen (medische) gegevens van de klant worden gedeeld zonder toestemming.

Het uitgangspunt bij het delen van (medische) gegevens – en dus bij het doorbreken van het medisch beroepsgeheim – is dus altijd toestemming.

2. (U)AVG

De (U)AVG is van toepassing op iedere organisatie in Nederland die persoonsgegevens verwerkt. Om persoonsgegevens te mogen verwerken, is er een wettelijke grondslag nodig. Voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens, zoals medische gegevens, geldt in principe een wettelijk verwerkingsverbod. Maar er zijn uitzonderingen op dit verbod.

Op grond van de (U)AVG hebben de personen op wie de gegevens betrekking hebben (de betrokkenen), verschillende rechten. De (U)AVG verplicht ook tot het informeren van personen op wie de gegevens betrekking hebben.

Verder volgt uit de (U)AVG dat er maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens moeten worden getroffen. En dat wanneer er sprake is van een datalek, onder omstandigheden de Autoriteit Persoonsgegevens en betrokkenen geïnformeerd moeten worden. Bovendien moet er soms een Data Protection Impact Assessment worden uitgevoerd wanneer een voorgenomen verwerking van gegevens een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van betrokkenen.

In de AVG wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende rollen, namelijk die van verwerkingsverantwoordelijke, verwerker en gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijke. Afhankelijk van de rol die een partij heeft, gelden er meer of minder verplichtingen voor de partij.

Alle partijen die samenwerken, moet aan de verplichtingen uit de (U)AVG voldoen. Het uitvoeren van een DPIA, ook wanneer dit niet wettelijk verplicht is, helpt bij het vaststellen wie welke verplichtingen heeft. CJG Rijnmond juicht het dan ook uitdrukkelijk toe wanneer een DPIA wordt uitgevoerd voorafgaand aan een nieuwe samenwerking.

3. Beoordeling noodzakelijkheid en proportionaliteit

Ook als CJG Rijnmond wettelijk gezien gegevens mag delen, wordt in een concreet geval altijd de noodzakelijkheid en proportionaliteit van gegevensdeling getoetst.

Er moet altijd een zorginhoudelijke noodzaak aanwezig zijn voor het delen van gegevens: het delen van gegevens gebeurt alleen als dat in het belang van het kind is.

Daarna wordt beoordeeld welke specifieke gegevens met welk doel worden opgevraagd en welke bevoegdheid of grondslag daaraan ten grondslag ligt. De opgevraagde gegevens moeten noodzakelijk zijn om het doel waarvoor de gegevens worden opgevraagd te (kunnen) bereiken. Als hetzelfde doel met minder of zelfs zonder de opgevraagde gegevens kan worden bereikt, verstrekt CJG Rijnmond minder of geen gegevens.

Het kan zo zijn dat bepaalde partijen binnen een samenwerking wel, en andere partijen niet, kennis mogen nemen van gegevens. Hier dient bij het maken van samenwerkingsafspraken rekening mee gehouden te worden.